

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ
ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів
з вибіркової навчальної дисципліни циклу професійної підготовки

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

для студентів денної форми навчання

Галузь знань: 0305 Економіка та підприємництво

Напрямок підготовки: 6.030501 Економічна теорія – ЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ
ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів
з вибіркової навчальної дисципліни циклу професійної підготовки

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

для студентів денної форми навчання

Галузь знань: 0305 Економіка та підприємництво
Напрямок підготовки: 6.030501 Економічна теорія – ЕТ

Розглянуто
на засіданні кафедри
«Економічна теорія»
Протокол № ____ від « ____ » « _____ » 2009 р.

Затверджено на засіданні
Навчально-видавничої
Ради ДонНТУ
Протокол № ____ від « ____ » « _____ » 2009 р.

Донецьк, 2009

УДК – 378.14

Методичні рекомендації до виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів з вибіркової навчальної дисципліни циклу професійної підготовки «Особливості викладання економічної теорії» для студентів денної форми навчання галузі знань 0305 Економіка та підприємництво напряму підготовки: 6.030501 Економічна теорія – ЕТ / Укл. Г.М. Усачова., В.М. Антикуз.

- Донецьк: ДОНТУ, 2009. – 16 с.

У методичних рекомендаціях викладено загальні положення та тематичний зміст практичних занять з вибіркової навчальної дисципліни циклу професійної підготовки «Особливості викладання економічної теорії». Методичні рекомендації містять плани проведення практичних занять, завдання щодо виконання практичних робіт та для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Особливості викладання економічної теорії».

Укладачі:

Г.М. Усачова, к.е.н., професор

Антикуз В.М.

Відповідальний за випуск

В.В. Дементьев, д.е.н., професор

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Загальні положення.....	6
Тематичний зміст практичних занять.....	7
Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять та самостійної роботи студентів з дисципліни:	
Тема 1. Предмет, задачі та функції дисципліни.....	8
Тема 2. Принципи та етапи підготовки навчальної програми з дисциплін фундаментальної економіки.....	8
Тема 3. Методика підготовки лекції з економічної теорії.....	9
Тема 4. Особливості методики проведення практичних і семінарських занять.....	10
Тема 5. Методика використання економічних ігор в навчальному процесі. Кейс-метод у викладанні економіки.....	11
Тема 6. Організація самостійної роботи студентів при вивченні економічних дисциплін.....	11
Тема 7. Методи активізації наукової роботи студентів.....	12
Тема 8. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання.....	13
Тема 9. Особливості методики викладання економіки для різних вікових груп.....	14
Список рекомендованої літератури.....	16

ВСТУП

Дисципліна «Особливості викладання економічної теорії» є вибірковою професійно-орієнтованою дисципліною для студентів спеціальності «Економічна теорія», які отримують кваліфікацію Економіст, Викладач економічної теорії. Основою укладання методичних рекомендацій для проведення практичних занять та самостійної роботи студентів є ОПП підготовки бакалавра зі спеціальності 6.30501 Економічна теорія напряму 0305 – «Економіка і підприємництво», ОКХ бакалавра відповідного напряму, засоби діагностики якості вищої освіти. Також використано матеріали провідних вищих навчальних закладів України та закордонних країн. Зокрема для укладання програми залучено методичні матеріали, які розроблено Московським державним університетом, Київським національним економічним університетом, а крім того матеріали щодо розвитку методики викладання економіки Національної Ради з економічної освіти та Консорціуму з вдосконалення бізнес-освіти в Україні.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Економічна теорія та її викладання в умовах формування економічної системи нового типу все більш стають актуальними. Перед економічною наукою та її викладанням постають наступні завдання.

Основна мета курсу згідно національної концепції економічної освіти в Україні: розробка ефективних форм і методів викладання економічної теорії, їх засвоєння з метою використання у процесі формування економічного мислення ті поведінки людей в умовах ринкової економіки.

Завданням курсу є надання систематизованого аналізу методичних особливостей викладання фундаментальних економічних дисциплін.

Для ефективного засвоєння матеріалу дисципліни робочою програмою передбачено проведення практичних занять, що потребує методичних матеріалів, які стосуються планів організації занять, практичних рекомендацій щодо виконання самостійної роботи, літератури для виконання індивідуальних завдань.

Представлені методичні матеріали укладено згідно навчальної програми та сприяють засвоєнню теоретичного матеріалу з дисципліни і адаптації теоретичних знань до підготовки проведення лекцій, семінарських занять, розробки критеріїв оцінювання знань студентів різних вікових груп.

ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Тема і зміст практичних робіт	Обсяг практичних робіт (ак.год.)	Коефіцієнт вагомості Кіj j-тої практичної роботи	Штрафні санкції Шіj за порушення графіку учбового процесу виконання та захисту j-тої практичної роботи
	Модуль № 1			
1	Предмет, задачі та функції дисципліни			
2	Принципи та етапи підготовки навчальних програм з дисциплін фундаментальної економіки	2		
3	Методика підготовки і проведення лекцій	2		
4	Особливості методики проведення практичних і семінарських занять	2		
	Підготовка до модульного контролю №1			
	Модуль № 2			
5	Методика використання економічних ігор в навчальному процесі. Кейс-метод у викладанні економіки	2		
6	Організація самостійної роботи студентів при вивченні економічної теорії	2		
7	Методи активізації наукової роботи студентів	2		
8	Форми контролю та оцінювання результату в економічному навчанні	2		
9	Специфіка педагогічної діяльності в економічному навчанні різних вікових груп	2		
	Підготовка до модульного контролю №2			
	ВСЬОГО	16		

Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять та самостійної роботи студентів з дисципліни

Тема 1

Предмет, задачі та функції дисципліни

План практичного заняття

1. Методика викладання економіки як навчальна дисципліна.
2. Економічне мислення та поведінка як мета економічної освіти.
3. Реалізація завдань економічної освіти в методиці викладання економічної теорії.

Тема доповіді: „Проблеми організації економічної освіти в Україні”.

Завдання

1. Назвіть цілі курсу „Особливості методики викладання економічної теорії”.
2. Схематично відобразіть методику викладання економічної теорії як підсистеми в системі процесу економічного навчання.
3. Дайте пояснення сутності та взаємозв'язку між економічною культурою, економічним мисленням та економічною поведінкою.
4. В чому виховна функція економічної освіти?
5. Розкрийте зміст ступеневого принципу неперервної економічної освіти згідно загальної концепції економічної освіти в Україні.
6. Проілюструйте роль обізнаності з базових дисциплін економічної теорії для організації ефективної підприємницької діяльності.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати та провести дискусійне засідання „Проблеми формування економічної культури, мислення та поведінки як мета економічної освіти молоді” серед студентів спеціальності – Економічна теорія.

Література: [1, с.3-15], [21,с.19-28]

Тема 2

Принципи та етапи підготовки навчальних та робочих програм з дисциплін фундаментальної економіки

План практичного заняття

1. Зміст та відмінності навчальної та робочої програм дисципліни

2. Підготовка та презентація малими групами навчальних та робочих програм з дисциплін економічної теорії.

Завдання

1. Розкрийте необхідність розробки навчальної та робочої програми з економічних дисциплін.
2. Проаналізуйте нормативні документи МОН України та ДонНТУ щодо методичного забезпечення навчального процесу.
3. Проаналізуйте структуру навчальної програми.

Завдання для самостійної роботи

1. Складіть навчальну та робочу програму з однієї з дисциплін економічної теорії та підготуйте презентацію на практичному занятті.

Література: [15, с.6-12]

Тема 3

Методика підготовки лекції з економічної теорії

План практичного заняття

1. Лекція як організаційно-методична форма навчання. Види та типи лекцій.
2. Етапи підготовки лекції.
3. Методи і прийоми ефективного проведення лекційного заняття.

Теми доповіді:

1. Ефективність використання технічних засобів на лекціях з економічної теорії.
2. Аналіз позитивних та негативних якостей лекційних занять з дисциплін економічної теорії в ДонНТУ.

Завдання

1. Виділіть позитивні ознаки лекції у порівнянні з підручниками.
2. Яка різниця між лекціями вступними, оглядовими, установчими?
3. Розкрийте сутність лекції інформаційного та проблемного типів.
4. Які основні структурні елементи лекції?
5. Особливості та роль вступної частини лекції.
6. Вимоги до складання плану лекції.
7. Охарактеризуйте аналітично-стратегічний, тактичний, редакційний, аудиторний, контрольний-підсумковий етапи підготовки та проведення лекції.

8. Розкрийте технологію підготовки тез повного конспекту лекції.
9. Які основні прийоми та засоби активізації роботи студентів у ході лекції з дисциплін економічної теорії?
10. Охарактеризуйте структуру методичного забезпечення лекції з економічних дисциплін.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати пакет методичного забезпечення лекції по темі з однієї з дисциплін економічної теорії.
2. Заповніть анкети щодо оцінки лекційної майстерності викладачів кафедри економічної теорії ДонНТУ. Запропонуйте додаткові критерії, за якими на Ваш погляд слід оцінювати якість сучасної лекції з економіки.

Література: [1, с.35-80], [3, с. 54-89], [11,с.10-18], [21,с.70-100].

Тема 4

Особливості методики проведення практичних і семінарських занять

План практичного заняття

1. Сутність та відмінності семінарських і практичних занять.
2. Специфіка методики підготовки і проведення різних видів семінарських та практичних занять з дисциплін економічної теорії.
3. Методичні прийоми заохочення студентів до активної творчої діяльності на практичних заняттях.

Контрольні питання

1. Які види семінарських та практичних занять Ви вважаєте найбільш відповідними для дисциплін економічної теорії?
2. Розкрийте специфіку проведення семінару в формі розгорнутої бесіди з конкретної теми.
3. У чому різниця між дискусією та обговоренням?
4. В чому особливості семінарів прес конференції та теоретичної конференції?
5. Охарактеризуйте методику проведення практичного заняття з дисциплін економічної теорії.
6. Етапи підготовки практичного заняття.
7. Методичні прийоми підготовки і проведення ситуаційних практичних занять.

8. Як виникає інтерактивна ситуація у ході проведення практичного заняття?
9. Основні етапи вирішення проблемної ситуації.
10. Поясніть принцип: „Знати, щоб навчатися робити”.
11. Назвіть найбільш доцільні форми використання комп’ютерної техніки на практичних заняттях з дисциплін економічної теорії.
12. Чи вважаєте Ви ефективним проводити практичні заняття з економічної теорії на виробництві? Якщо так, то в якій формі?

Завдання для самостійної роботи

1. Розробити методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття з конкретної теми одного з курсів економічної теорії.
2. Провести взаємоаналіз підготовлених методичних матеріалів з метою оцінки позитивних якостей та недоліків.

Література: [1, с.85-150], [11, с.20-42], [21,с.150-185]

Тема 5

Методика використання економічних ігор у навчальному процесі. Кейс-метод у викладанні економіки

План практичного заняття

1. Класифікація навчальних економічних ігор.
2. Зміст, форма проведення і методичне забезпечення ігрових методів економічного навчання.
3. Специфіка використання кейс-методу у ході викладання дисциплін економічної теорії.

Контрольні питання

1. Які ігрові методики навчання у практиці економічної освіти найбільш відомі?
2. Чим відрізняються змістова основа та сценарний план економічної гри?
3. Охарактеризуйте основні функції навчальних ігор в економічній освіті.
4. Виділіть критерії оцінки ефективності навчальної гри.
5. Етапи розробки ділової гри з економічної теорії.
6. Наведіть приклади тем з дисциплін економічної теорії, при вивченні яких доцільно використовувати ділові ігри, зокрема комп’ютерні.
7. Розкрийте основні вимоги до підготовки кейсу з економічних проблем.
8. Передумови підготовки та оформлення змісту кейсу.
9. Організаційно-методичні особливості проведення занять з дисциплін економічної теорії кейс-методом.

10. Проаналізуйте закордонний досвід використання ділових ігор в економічному навчанні.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати кейс для проведення заняття з однієї з дисциплін економічної теорії.

Література: [1, с.83-170], [5, с. 246-263], [11, с.61-93], [14, с.8-140], [21, с.150-173].

Тема 6

Організація самостійної роботи студентів при вивченні економічної теорії

План практичного заняття

1. Методичні особливості організації самостійної роботи студентів з дисциплін економічної теорії.
2. Форми самостійної роботи.
3. Керівництво та критерії оцінки результатів самостійної роботи.

Контрольні питання

1. Обґрунтуйте оптимальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи студентів з економічної теорії.
2. В яких формах найбільш доцільна організація самостійної роботи з економічних дисциплін?
3. Розкрийте зміст діяльнісного підходу до організації самостійної роботи студентів.
4. Охарактеризуйте основні функції викладача з організації самостійної роботи студентів.
5. У чому різниця між поняттями „самостійна праця” та „самостійна діяльність”?
6. У чому полягають переваги колективних методів виконання самостійних робіт і в чому їх недоліки?
7. Які основні вимоги до самостійної підготовки реферату з економічних проблем?
8. Розкрийте особливості підготовки та проведення презентацій, виконання колективних чи індивідуальних самостійних завдань.
9. Дайте характеристику основних умов ефективності самостійної роботи студентів з економічних дисциплін теоретичного блоку.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати методичні рекомендації щодо самостійного опрацювання конкретної теми з економічної теорії та розробити критерії оцінки результатів самостійної роботи.

2. Здійснити критичний порівнювальний аналіз окремих підручників з дисциплін економічної теорії щодо можливості їх використання в процесі самостійної роботи студентів над засвоєнням курсу.

Література: [1, с.138-143], [2, с. 106-111], [6, с.94 - 108], [23, с. 56 - 89], [5, с. 169-185].

Тема 7

Методи активізації наукової роботи студентів

План практичного заняття

1. Основні форми та методи організації наукової роботи студентів з економічної теорії.
2. Стимулювання наукової діяльності студентів у процесі навчання.

Тема доповіді: "Практика розвитку міжнародних науково-дослідницьких студентських програм у галузі економіки та бізнесу".

Контрольні завдання

1. Виділіть специфічні форми науково-дослідної роботи студентів у сфері економічної теорії.
2. Методика підготовки наукової статті.
3. Етапи підготовки наукової статті.
4. Сфера використання економіко-математичного моделювання в економічних дослідженнях.
5. Методика роботи з першоджерелами.
6. Організація наукових досліджень у ході навчання.
7. Специфіка проведення комплексних наукових досліджень з економічної теорії студентськими науковими групами.
8. Підготовка та проведення презентацій результатів наукових досліджень.
9. Організація участі у міжнародних студентських наукових програмах і конкурсах.
10. Розкрийте логічну схему підготовки магістерської роботи.
11. Представте методику та прийоми вибору теми дослідження.
12. Які методи вивчення літератури та відбору фактичного матеріалу?
13. Чим відрізняється інформаційний від дослідницького стилю викладання?

14. Проаналізуйте вимоги до наукової аргументації висновків дослідження..

15. Обґрунтуйте напрями та сфери практичного використання наукових досліджень з економічної теорії.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати наукову статтю з теми НДРС для публікації у збірнику наукових статей.

2. Презентуйте доповідь за результатами НДРС на студентській науковій конференції.

Література: [2, с. 106-111].

Тема 8

Форми контролю та оцінювання результату в економічному навчанні

План практичного заняття

1. Контроль економічного навчання як методична проблема.

2. Альтернативні методи оцінювання знань з економічної теорії.

3. Модульно-рейтингова система оцінювання та особливості її застосування в навчальному процесі.

Контрольні завдання

1. Розкрийте взаємозв'язок змісту та методів навчання з об'єктами та формами контролю.

2. Охарактеризуйте елементи системи контролю.

3. Які педагогічні вимоги до контролю та оцінюванню знань з економічної теорії?

4. Проаналізуйте методи та умови ефективного контролю.

5. В чому зміст процесу оцінювання як способу контролю?

6. Розкрийте переваги та недоліки тестової форми контролю знань.

7. Обґрунтуйте специфіку оцінювання інтелектуальних здібностей, творчого підходу до виконання завдань.

8. Дайте характеристику ефективності самооцінювання та взаємооцінювання у процесі вивчення економічної теорії.

9. Розкрийте сутність модульно-рейтингової системи оцінювання.

10. У чому полягає виховна і суспільна функція оцінки?

11. Обґрунтуйте доцільність контролю засвоєння знань з економічної теорії незалежними викладачами та експертами.

12. Визначте особливості оцінювання творчих письмових робіт з економічної теорії.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізуйте критерії оцінювання, які запропоновано методичною комісією навчально наукового інституту вищої школи економіки та менеджменту.
2. Запропонуйте систему оцінювання знань студентів з конкретної дисципліни економічної теорії.

Література: [1, с.148-185], [13, с.103-115], [21, с.148-159], [5, с. 199 - 218].

Тема 9

Специфіка педагогічної діяльності в економічному навчанні різних вікових груп

План практичного заняття

1. Реалізація концепції неперервної економічної освіти в Україні.
2. Особливості методики викладання економіки в загальноосвітніх школах, ліцєях, коледжах.
3. Відмінності викладання дисциплін економічної теорії для студентів економічних та неекономічних спеціальностей, відповідно 1 - 2 і 3 - 4 курсів.
4. Специфіка методичних прийомів післядипломної економічної освіти?

Контрольні завдання

1. Обґрунтуйте доцільність неперервної освіти для практичного життя.
2. Як впливає системна економічна освіта на рівень економічної культури в суспільстві?
3. Виділіть важливіші недоліки в реалізації концепції неперервної економічної освіти в Україні.
4. Розкрийте свій погляд на мету викладання економіки в школі.
5. Як ви розумієте методику стандартної економічної освіти та додаткової економічної підготовки школярів.
6. Проаналізуйте методичні прийоми викладання економіки для молодших школярів та старшокласників.
7. В якому обсязі, на ваш погляд, потрібно викладати економічну теорію в школі?
8. Прокоментуйте відоме висловлювання Д.Н.Кейнса „економічна теорія не є набором вже готових рекомендацій . . . вона, скоріше, є методом, технікою мислення, допомагаючи тому, хто не володіє, приймати правильне рішення”.
9. Виділіть особливості методичних методів викладання економічної теорії для студентів економічних спеціальностей 1 – 2го курсів ВНЗ.

10. Розкрийте мету викладання фундаментальної економіки для студентів 3 – 4 курсів неекономічних спеціальностей.

11. Прокоментуйте важливіші вимоги до викладання економічної теорії в системі післядипломної освіти.

Завдання для самостійної роботи

1. Розробити малими групами навчальну та робочу програми з основ економічної теорії для: учнів 5, 8, 9 – 11 класів; студентів економічних спеціальностей 1 - 2 курсу; неекономістів 3 – 4 курсу; фахівців з вищою освітою. Провести взаємоаналіз і результати презентувати на практичному занятті.

Література: [1, с.196-215], [20, с. 6 - 12], [22, с.58-106].

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аксьонова О. В. Методика викладання економіки: навчальний посібник. - К. - 1998.
2. Астахова К. Активізація пізнавальної діяльності студентів: підходи приватного ВНЗ // Вища освіта України. – 2003. - №1. – С. 106 – 111.
3. Баева О. Ораторское искусство и деловое общение. – Минск. – 2001.
4. Бажал Ю.М. Магістерська програма з економічної теорії в Україні: концепція форми і змісту // Економічна теорія. – 2008. – №. 1 – С. 66 – 84.
5. Балягіна І. А., Богорад М. А., Ковальчук Г. О. Методика викладання економіки: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. — 341 с.
6. Глушман А. В. Університетська викладацька освіта: досвід системного дослідження. - К. - 1997.
7. Гоноболін Ф. Психологічний аналіз педагогічних здібностей. - М. - 2001.
8. Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю "Економічна теорія" // Економічна теорія. – 2004. - №2. – С. 87 – 99.
9. Евтушевський В. Економічна освіта у вищій школі: здобутки та проблеми формування // Вища освіта України. – 2002. – №2. – С. 86 – 91.
10. Економіка в дії. 14 найпопулярніших уроків з економіки для викладання у середній школі / Пер. з англ. за ред. Дж.С.Лопус, Е.М. Вілліс. – К.:Амадей. – 2004.
11. Ковальчук Г. О. Активізація навчання в економічній освіті. - К. - 1999.
12. Колот А. М. Реалізація основних принципів Болонської декларації при підготовці фахівців економічного профілю // Економічна теорія. – 2004. - №2. – С. 87 – 99.
13. Кузьміна Н. В. Професіоналізм особистості викладача та майстра виробничого навчання. — М. — 1990.
14. Методичні матеріали міжнародного семінару з економіки Національної Ради з економічної освіти США. - К. – 2004.
15. Методичні рекомендації, щодо складання навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни // Є.В.Стародубцев, М.А. Остапенко, О.А. Олейніков, - Д. – 2009.
16. Найдьонов І. М., Ігнатюк А. І. Методика викладання фінансово-економічних дисциплін. — К., 2002.
17. Педагогічна енциклопедія. - М. - 1966.. - Т.3.
18. Платонов Н. Н. Проблеми здібностей. - М. - 1999.
19. Психологія та педагогіка. Навчальний посібник / Під ред. Бодалева А.А., Жукова В. І., Лаптева Л. Г., Сластеніна В. А. - М. - 2002.
20. Рач В. А., Варена Л. В., Могильний Г. А. Візуалізація інформації: психологічні та організаційні аспекти. - Луганськ. - 2000.
21. Розвиток викладацької майстерності та вдосконалення навчальних програм - матеріал навчального семінару для українських викладачів економіки та бізнесу. - К. - 2006.
22. Смірнов С. Д. Педагогіка та психологія вищої освіти. - М. - 1995.
23. Сучасна економічна освіта: Україна і Болонський процес / За ред. Базилевича В.Д. – К. – 2006. – 326 с.
24. Фокін Ю. Г. Викладання та виховання у вищій школі. - М. - 2002.
25. Чернецький Ю.О. Шляхи запозичення досвіду США у сфері вищої економічної освіти // Економічна теорія. – 2004. - №3. – С. 80 - 91

26. Шевченко Т. Й. Современные дидактические концепции в образовании. — К.: МАУП, 2003. — 168 с.